

BA KPSS 2030 - Pracovná skupina Osoby so zdravotným znevýhodnením

SWOT analýza

SWOT analýza sa ako nástroj strategického plánovania bežne používa na prehľadnú sumarizáciu silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb pre plánovanú intervenciu. Metodicky dôležité je dodržanie princípu vplyvu, teda že silné a slabé stránky vychádzajú z vnútra organizácie a príležitosti a ohrozenia tým pádom prichádzajú z vonkajšieho prostredia, takže ich organizácia nemôže priamo ovplyvniť, iba na nich reagovať.

Návrh SWOT analýzy pre pracovnú skupinu Osoby so zdravotným znevýhodnením (ďalej „PS OZZ“) KPSS 2030 pripravil odborný tím Sekcie sociálnych vecí (SSV) magistrátu hlavného mesta s podporou Márie Filipovej (externá odborníčka na metodiku KPSS). Návrh vznikol na základe štúdia predbežných výsledkov analytickej časti komunitného plánu sociálnych služieb hlavného mesta SR Bratislavy, ktorú pre hlavné mesto spracúva spoločnosť AUGUR Consulting. Ďalšími zdrojmi bola analytická a strategická časť KPSS 2020-2021 a aktuálne skúsenosti pracovníkov a pracovníkov SSV.

Návrh SWOT analýzy bol zdieľaný s členmi PS OZZ týždeň pred plánovaným stretnutím 19. 10.2021. Členovia PS mali následne možnosť návrh SWOT pripomienkovať písomne pred stretnutím a následne na samotnom stretnutí PS 19.10.2021 počas ktorého bolo cieľom vyjasnenie priorít v rámci analýzy SWOT. Pripomienky bolo možné poslať aj následne po stretnutí PS. Ďalším krokom bolo pripomienkovanie zo strany zástupkyň a zástupcov mestských častí v rámci panelu mestských častí, ktorý tvorí jeden z orgánov KPSS. Na stretnutí pracovnej skupiny OZZ 23.11.2021 bola predstavená finálna podoba SWOT analýzy a návrh stromu problémov a stromu cieľov, ktorý na analýzu nadväzuje. Oba podklady boli schválené.

Zoznam použitých skratiek nájdete v spodnej časti dokumentu.

S - SILNÉ STRÁNKY	W - SLABÉ STRÁNKY
Otvorenosť mesta viac podporovať inklúziu OZZ potvrdzovaná cez konkrétne zrealizované projekty (napr. debarierizácia chodníkov, priechodov, zastávok MHD, nákup nízko podlažných vozidiel MHD nájazdové rampy v Primaciálnom paláci, Komunikácia bez bariér, zamestnanie OZZ) Mesto má vytvorené Technické listy chodníkov a ciest ako štandardy kvalitnej bezbariérovosti a postupuje podľa nich pri všetkých opravách a rekonštrukciách Metropolitný inštitút Bratislavy (MIB) začal vytvárať štandardy formou Manuálu	Nedostatok sociálnych služieb komunitnej formy a podporných služieb pre OZZ (napr. domáca opatrovateľská služba, odľahčovacia služba, krízová včasná intervencia) v meste - Chýba podpora komunitných sociálnych služieb napr. poskytovaním grantov, priestorov, prístupnými podujatiami, a pod. - Chýba podpora chránených dielní cez sociálne VO Chýba sieťovanie (partnerstvá) inštitúcií pri poskytovaní služieb a vytváraní podmienok Nedostupné nadväzujúce služby a podmienky zabraňujúce sociálnemu

verejných priestorov a Manuálu zapájania občanov mesta do plánovania projektov 4. Funkčná a pravidelná pracovná skupina Prístupná Bratislava 5. Jednotný systém označovania bezbariérových riešení vytvorený pre potreby HMBA	vylúčeniu OZZ a ich rodín (inkluzívne vzdelávanie, zamestnávanie, doprava, kultúra, športoviská, pobyt v prírode, verejné priestory) 6. Nedostatok bezbariérových nájomných mestských aj súkromných bytov na predaj; žiadne adaptabilné bývanie, neprístupné ubytovne 7. Chýbajúce verejné bezbariérové toalety 8. Kontaktné pracoviská mesta nie sú komplexne prístupné pre OZZ 9. Podujatia mesta nie sú prístupné pre OZZ 10. Finančne náročné riešenia bezbariérovosti nie sú vždy funkčné (výťahy v nadchodoch, schodiskové plošiny v podchodoch), často sú nekvalitné, netvoria ucelený okruh 11. Nedodržiavajú sa predpisy, ktoré definujú bezbariérovosť (vyhláška č. 532/2002 Z.z., TP 048) a princípy univerzálneho navrhovania 12. Chýbajú štandardy bezbariérovosti 13. Chýba vízia a stratégia v oblasti bezbariérovosti 14. Chýba automatický systém zohľadňovania komplexnej a kvalitnej bezbariérovosti vo všetkých projektoch a vo všetkých fázach realizácie projektov mesta a jeho organizácií 15. Chýba systém kontroly dodržiavania legislatívy – existujúci systém je neúčinný 16. Chýba pravidelné monitorovanie a udržiavanie funkčnosti bezbariérových riešení 17. Chýba systém dôveryhodnej certifikácie bezbariérových služieb a objektov (kvalita) 18. Chýbajú údaje o OZZ a o ich potrebách, údaje o kvalite a kvantite služieb, o rozsahu bariér a potreby debarierizácie 19. Mesto neposkytuje informácie o bezbariérovej prístupnosti služieb, objektov, priestorov, 20. Mesto neposkytuje informácie vo vhodnej forme pre OZZ - ľahko čitateľný formát, posunkový jazyk, jasná tlač, štandardy prístupnosti IS a aplikácií 21. Slabá osвета zo strany mesta, sú potrebné podujatia na zbližovanie OZZ s okolitou komunitou, aktívne pozývanie OZZ na prístupné podujatia,
--	--

	22. postojová debarierizácia - vyžaduje si viac pozornosti a nastavenie pravidiel 23. Nízky rozpočet na odstraňovanie bariér 24. Nedostatok personálnych kapacít na riešenie bezbariérovosti na zodpovedných útvaroch 25. Nedostatočné technické a technologické vybavenie pre ľudí so sluchovým, zrakovým a pohybovým postihnutím 26. Chýba systém vzdelávania zamestnancov o uplatňovaní princípov univerzálneho navrhovania a o komunikácii s OZZ,
O – PRÍLEŽITOSTI 1. Vplyv mesta na dôležité oblasti ovplyvňujúce inklúziu – MHD, nájomné bývanie, kultúra, šport a oddych, pobyt v prírode, záujmová činnosť, umelecké vzdelávanie, cestovný ruch, mestská polícia 2. Veľa rozpracovaných projektov kde je možnosť viac dbať na bezbariérovosť 3. Nadviazaná spolupráca mesta s CEDA , (skúsenou inštitúciou na univerzálne navrhovanie bezbariérového prostredia) na konkrétnych projektoch 4. Podpora z Plánu obnovy a odolnosti 5. Podpora z EŠIF a iných grantových programov 6. Zatraktívnenie mesta prostredníctvom turizmu pre všetkých , turisticky atraktívne miesta musia byť všetky kompletne bezbariérové 7. Možnosť podporovať výstavbu bezbariérových bytov regulovaním formou nariadení 8. Využiť potenciál MVO ktoré sa už teraz venujú OZZ 9. využiť postavenie mesta a spoluprácu s VÚC na aktívnu politiku získavania zdrojov od štátu, z grantov 10. Možnosť mesta propagovať projekty zrealizované z grantov mesta	T – OHROZENIA 1. Rozdrobenosť systému sociálnych služieb medzi rôzne úrovne verejnej správy, ktoré spolu nekoordinujú svoje postupy a stratégie 2. Nedostatok štatistických údajov o OZZ - podrobnosť, štruktúra, nejednotnosť 3. Nesystémový a vzájomne nezosúladený prístup štátu a samosprávy k inklúzii a bezbariérovosti (napr. nadväznosť vzdelávania, bývania, zamestnávania) 4. Rastúce požiadavky na bezbariérové prostredie a vybavenie kvôli trendu starnutia obyvateľstva, rastúcemu veku aktívneho života seniorov a rozvoju komunitnej formy sociálnych služieb 5. Vysoké náklady na debarierizáciu a ich nárast vplyvom ekonomickej krízy 6. Nedostatočný rozpočet samosprávy 7. Riziko sociálnej izolácie OZZ , ktorí v rámci DEI prejdú do bariérového komunitného prostredia, nemožnosť osamostatniť sa OZZ od rodiny 8. Bariérové domáce prostredie OZZ môže brzdiť rozvoj DOS pre nezáujem opatrovateliek kvôli náročnosti práce 9. Absencia odborného poradenstva v oblasti tvorby bezbariérového prostredia 10. Nedostatok skúsených odborníkov na bezbariérovosť/prístupnosť/univerzálne navrhovanie a ich realizáciu 11. Chýba vzdelávanie odborníkov na bezbariérovosť/prístupnosť 12. Nedostatočná ponuka bezbariérových riešení , zariadení, komponentov na trhu

	(nie je dostatočný dopyt), dlhá doba dodania 13. Zastaralá legislatíva v SR ohľadom bezbariérovosti, nezohľadňuje moderné trendy a celistvosť riešení a Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (DoPZP) 14. Záporný postoj časti verejnosti voči inakosti a potrebám OZZ (odmietané bezbariérové úpravy v bytových domoch a pod.)
--	---

- BA = Bratislava
- BSK = Bratislavský samosprávny kraj
- HMBA = Hlavné mesto Bratislava
- KPSS = Komunitný plán rozvoj sociálnych služieb
- MČ = mestská časť
- SSV = Sekcia sociálnych vecí
- MPSVR SR = Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
- MVO = mimovládne organizácie
- MZ SR = Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
- ODB = Oddelenie dostupného bývania a pomoci ľuďom bez domova
- OSP = Oddelenie sociálnej podpory pre seniorov a ľudí so znevýhodnením
- PS = pracovná skupina
- OZZ = osoby so zdravotným znevýhodnením
- SS KI = sociálne služby krízovej intervencie
- ZpS = zariadenie pre seniorov
- ZOS = zariadenie opatrovateľskej služby
- OA = osobná asistencia
- EŠIF = európske štrukturálne a investičné fondy
- CEDA = Centrum univerzálneho navrhovania (Centre of design for all) na Fakulte architektúry a dizajnu STU BA
- MVO = mimovládne organizácie